

Rendalen kommune

Oppvekstplan 2025-2029

– *Raushet, åpenhet og engasjement*

Høringsutkast fra vedtak i formannskapet 04.06.2025

Vedtatt i kommunestyret xx.xx.2025, sak xx/2x

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Nasjonale lov krav og retningslinjer.....	4
2.1	FNs Bærekraftsmål	4
2.2	FNs Barnekonvensjon	5
2.3	Særlover	6
2.4	Statlige føringer	6
2.5	Barnevernsreformen - Oppvekstreformen	7
2.6	Lokale føringer.....	8
3	Dagens situasjon.....	9
3.1	Dagens situasjon i 2025	9
3.2	Trafikale utfordringer.....	9
3.3	Universell utforming	10
4	Sammen om en god oppvekst.....	10
5	Innsatsområder	12
5.1	Barn og unges stemme	12
5.2	Livsmestring	14
5.3	Kompetanse for framtiden	15
5.4	Mangfoldig fritidstilbud.....	17
5.5	Trygge hjemmeforhold	18
6	Handlingsplan.....	19
6.1	Barn og unges stemme	19
6.2	Livsmestring	20
6.3	Kompetanse for framtiden	20
6.4	Mangfoldig fritidstilbud.....	21
6.5	Trygge hjemmeforhold	21
	Kilder.....	23

Rendalen kommune skal være en god oppvekstkommune for alle barn og unge. En god oppvekst skaper gode minner, og påvirker hvor du ønsker å tilbringe voksenlivet.

De aller fleste barn og unge i Norge har en god oppvekst med stabil og omsorgsfull familie, venner og nettverk i lokalmiljøet, et barnehage- og skoletilbud. En god oppvekst er et godt utgangspunkt for et godt liv. En god oppvekst fremmer:

- Lekelyst
- Lærelyst
- Bolyst

Oppvekstfeltet er i endring, og dreiningen går mot mer forebygging, tidlig innsats, mindre bruk av spesialiserte tiltak og mer samarbeid, samhandling og koordinering mellom aktørene som jobber med barn og unge.

Alle barn skal bli sett og møtt med tilpassede tiltak og mangfold. Da treffer vi også bedre de som trenger noe ekstra. For disse barna kan nettverk, støttepersoner og hjelpeinstanser utgjøre en forskjell.

Oppvekstplanen er et styringsdokument for alle som jobber direkte med barn og unge i Rendalen kommune, eller som jobber med forhold som berører barn og unges nærmiljø, tilbud og hverdagsliv. Den er samtidig et styringsdokument for sektoren som skal fortelle innbyggerne i Rendalen hvordan kommunen vil bruke sine ressurser i årene framover.

Økonomiske konsekvenser av planen vil være en del av den årlige budsjett- og økonomiplanprosessen. Det er først når planen brukes at det blir bedre å være ung i Rendalen.

Ansatte i oppvekstsektoren, barnehagebarn, skoleelever og foreldrenes arbeidsutvalg i skoler og barnehager har bidratt til planen. Helsesektoren har også gitt innspill, ettersom de er en del

av kommunens helhetlige læringsløp.

Basert på tilbakemeldinger fra medvirkningsprosessen, statlige retningslinjer og faglige vurderinger, vil vi fremover rette et særlig fokus mot fem innsatsområder: Barn og unges stemme, livsmestring, kompetanse for framtiden, mangfoldig fritidstilbud og trygge hjemmeforhold.

Vi oppfordrer lag og foreninger til å diskutere planen i sine grupper.

2 NASJONALE LOV KRAV OG RETNINGSLINJER

Strategien bygger på FN's bærekraftsmål, FN's barnekonvensjon, nasjonale og lokale føringer.

2.1 FNs BÆREKRAFTSMÅL

Bærekraftsmålene utgjør en global arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stanse klimaendringene. Bærekraftig utvikling dreier seg om å møte dagens menneskers behov uten å kompromittere fremtidige generasjoners evne til å tilfredsstille deres behov.

Følgende Bærekraftsmål er prioritert i oppvekstplanen:

God helse og livskvalitet

Sikre god helse og livskvalitet for alle, uansett alder

God utdanning

Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle

Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige

Samarbeid for å nå målene

Styrke virkemidlene som trengs for å gjennomføre arbeidet, og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling

2.2 FNs BARNEKONVENSJON

Barnekonvensjonen er en internasjonal avtale som sikrer barn og unge under 18 år spesiell beskyttelse av menneskerettighetene. Den tilbyr alle barn de samme fundamentale rettighetene, uavhengig av hvem de er eller hvor de bor. Norge har underskrevet barnekonvensjonen og gjort den til norsk lov. Barnekonvensjonen omtales også som barnas egen grunnlov.

Barnekonvensjonen er delt inn i fire hovedområder av rettigheter:

- Barn har rett til liv og helse
- Barn har rett til skolegang og utvikling
- Barn har rett til omsorg og beskyttelse
- Barn har rett til deltakelse og innflytelse

Kommunene har en selvstendig plikt til å respekter og garantere konvensjonens rettigheter på samme måte som den er forpliktet til å følge all annen norsk lovgivning.

Rendalen kommune har valgt disse innsatsområdene i planperioden:

2.3 SÆRLOVER

Stortinget og regjeringen setter klare føringer for barnehage og skole, men åpner samtidig for lokale tilpasninger.

Barnehagen: Er regulert av Rammeplanen, en forskrift som er forankret i Barnehageloven fra 2017. En femårs virksomhetsplan utvikles med vekt på progresjon, sammen med detaljerte årsplaner som er skreddersydd for de ulike barnegruppene.

Skolene: Er regulert av Kunnskapsløftet, en forskrift som er forankret i Opplæringsloven av 2024. Kunnskapsløftet styrer innholdet i læringen og angir elevenes kompetansemål på ulike nivå.

2.4 STATLIGE FØRINGER

Stortingsmeldingene inneholder viktig arbeid som er gjort på et spesielt felt og brukes når regjeringen ber Stortinget om å fatte bestemte vedtak.

Stortingsmelding nr. 6: Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO¹

¹ [Meld. St. 6 \(2019–2020\) - regjeringen.no](#)

Regjeringen vil legge til rette for at kompetansen kommer tett på barna og elevene, og styrking av det tverrfaglige samarbeidet og sette i gang et varig kompetanseløft på det spesialpedagogiske feltet.

«Vi skal ha en barnehage og skole som gir muligheter for alle barn og unge – uavhengig av sosial, kulturell og språklige bakgrunn, kjønn, kognitive og fysiske forskjeller. Det krever inkluderende fellesskap og tidlig innsats».

Stortingsmelding nr 19; Folkehelsemeldinga – Gode liv i et trygt samfunn²

Særlig på noen områder ønsker regjeringa å forsterke innsatsen. Dette gjelder områda tidlig innsats for barn og unge, forebygging av ensomhet og mindre sosial ulikskap i helse.

«Det inneber å styrkje foreldrerolla og familien og å sikre god kvalitet i barnehagen og skulen, i nærmiljøet, fritida og kulturlivet og i helse-, omsorgs- og velferdstenestene».

2.5 BARNEVERNENSREFORMEN - OPPVEKSTREFORMEN

Barnevernsreformen, også kalt Oppvekstreformen, stiller større krav til at kommunene jobber forebyggende og gjør tiltak før utfordringene hos barn eller familier blir så store at det krever inngripende tiltak. Dette utfordrer kommunen på samarbeid, kompetanse og kapasitet.

Et viktig område framover vil derfor være bedre samhandling og bruk av kommunens samlede ressurser. Det er etablert et tverrfaglig samhandlingsteam i Rendalen kommune, TST. Faste møtedeltakere er miljøterapeut, rektorer, styrer, helsesykepleier og representanter fra Pedagogisk psykologisk tjeneste og interkommunalt barnevern.

Teamets mandat er både på systemnivå for utvikling av faglige kompetansen på enheten og blant medlemmene, og på individnivå for å hjelpe barn og foresatte. Mandatet er også å komme med råd og veiledning i en tidlig fase.

Hva vil vi oppnå ved tverrfaglig samhandling?

- Barn og familier opplever at den hjelpen de får er samkjørt og helhetlig.
- Medvirkningen oppleves reell.
- Alle deltakere i de tverrfaglige møtene opplever seg som likeverdige parter.
- Foresatte og ansatte i tjenestene opplever at de får adekvate råd og veiledning for å tilpasse sin praksis til barnets beste.

God hjelp og gode tiltak er innsats som settes inn for at barnet/ungdommen/familien skal greie seg bedre, bli selvstendige og mestre livet sitt så godt som mulig ut fra de forutsetninger de har. Barn og familie skal oppleve seg som jevnbyrdige samarbeidspartnere.

² [Meld. St. 19 \(2018–2019\) - regjeringen.no](#)

2.6 LOKALE FØRINGER

Kommuneplanens samfunnsdel skal være retningsgivende for arbeidet både i de politiske organ og kommunens administrasjon og legger føringer for resten av kommunens planverk. Mål og tiltak i økonomiplanen og årsbudsjettet skal speile det som er trukket opp som mål i kommuneplanen og Helse- og omsorgsplanen.

Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 ble vedtatt i Kommunestyret 23.9.2015. Den har følgende visjon og hovedmål for kommunen:

VISJON

Med røtter fra fortiden og vilje til vekst for framtiden.

HOVEDMÅL

- Vi skal være en attraktiv kommune for bosetting og næringsliv.
- Vi skal ta vare på og videreutvikle natur- og kulturverdiene på en bærekraftig måte.
- Vi skal aktivt jobbe for å bedre og utvikle samhandlingskulturen i Rendalssamfunnet.
- Vi skal vise vilje til nytenking og bli bedre på å heie fram de som satser aktivt innen ulike næringer.

Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027 er retningsgivende for oppvekstplanen. Oppvekstplanen legger føringer for hvordan ansatte i Rendalen kommune skal møte barn og unge. Et av innsatsområdene i kommuneplanen er bostedsattraktivitet. Rendalen kommune skal være en attraktiv kommune å bosette seg i for barnefamilier:

- Et helhetlig læringsløp med høy kvalitet fra barnehage til videregående skole, særdeles viktig å utvikle kvaliteten i grunnskolen
- Rendalen skal fremme gode og varierte møteplasser for sine innbyggere
- Rendalssamfunnet skal oppleves som raust og inkluderende for alle sine innbyggere og besøkende
- Rendalen skal gi de unge et variert fritidstilbud og bidra til at de kan involveres i beslutninger som angår dem

Kommunens verdier: **Raushet, Åpenhet, Engasjement**

Disse tre verdiene settes sentralt i skole- og barnehagehverdagen, både hos ledelsen, pedagogene og barn/elever. Verdiene er viktig for et godt psykososialt læringsmiljø i skolen (Oppl.l. § 12a) og Psykososialt barnehagemiljø (§§ 41-43)

Oppvekstsektorens visjon: **Alle skal med!**

Visjonen setter fokus på at vi vil arbeide for et inkluderende samfunn, der alle skal få oppleve at de hører til og føler seg inkludert. Dette er et viktig grunnlag for at barn skal vokse og utvikle sitt iboende potensiale.

Regional kompetanseutvikling i Nord-Østerdal

Laget rundt barnet må samarbeide og legge til rette for barns beste. Kompetansen bør være så nær barnet som mulig og dette krever at lærere og andre ansatte har både reell og formell pedagogisk og spesialpedagogisk kompetanse.

En regional kompetanseplan er utviklet for kommunene i Nord-Østerdal. Planen styrer kompetanseutviklingen for ansatte innen skole, barnehage, pedagogisk psykologisk tjeneste og logopedtjenesten. Det utarbeides årlige detaljerte planer som fokuserer på kompetanseheving innen psykisk helse og livsmestring.

3 Dagens situasjon

3.1 DAGENS SITUASJON I 2025

Rendalen har hatt en befolkningsnedgang over mange år. Fra 2017 til og med 2023 var nedgangen på 89 innbyggere. Det positive med statistikken er at befolkningsnedgangen har bremsset opp de siste årene og 2023 ga en liten oppgang som har fortsatt i 2024 og inn i 2025.

Kommunen som organisasjon har de siste årene tilpasset tjenestetilbudene til det reduserte folketallet, men en fortsatt negativ befolkningsutvikling vil gjøre det mer krevende å opprettholde nødvendige tilbud til kommunens innbyggere. SSB forventet en liten nedgang, deretter stabilisering over tid. I juni 2024 endret SSB sine prognoser med tanke på steder med mange ukrainske flyktninger, så de forventer nå en befolkningsvekst i årene fremover. I 2030 forventes det 1978 innbyggere, oppjustert fra 1748 og i 2050 forventes det 2055 innbyggere.

Telemarksforskning kommer med sine prognoser at i 2030 vil være 1596 innbyggere og i 2050 vil det være 1152. Telemarksforskning sier noe om prognosene for barn i Rendalen i alderen 0-18, i 2030 vil det ifølge deres prognose være 201 barn og i 2050, 121 barn.

Barnehagene og skolene har hatt en nedgang i antall barn og elever siden 2017 frem til 2022 og en liten vekst i 2023. Våren 2022 begynte Rendalen kommune å ta imot flyktninger fra Ukraina. Bosetting fortsatte i 2023, 2024 og 2025. Disse bosatte er med på å skape den positive oppgangen i befolkningstallet. I skoler og barnehager er det våren 2025 rundt 20 % av barna/elevene som kommer fra Ukraina. Usikkerhet i fremtidige barnetall medfører at planen må kunne justeres ved store endringer på grunn av verdenssituasjonen.

3.2 TRAFIKALE UTFORDRINGER

Det kan ofte være vanskelig for barn å forholde seg til trafikken og de vil alltid være utsatt for en viss fare. Om veien er spesielt farlig eller vanskelig, må det jfr. Opplæringsloven, gjøres en subjektiv eller objektiv vurdering om barnets evne til å mestre trafikale utfordringer. Det må også tas hensyn til at forholdene kan endres med årstiden. Rendalen har en hovedvei igjennom kommunen med gang- og sykkelvei ved tettstedene. Å sikre tryggere ferdsel kan oppmuntre flere til å være aktive, noe som er positivt fra et folkehelseperspektiv.

3.3 UNIVERSELL UTFORMING

Vi skal gi rom for mangfoldet og gi hvert enkelt barn mulighet til å utfolde seg, bestemme sjøl og delta på like vilkår. Alle tjenester skal være tilgjengelige for alle, uavhengig av alder, funksjonsevne og utdanningsnivå.

De universelle utformingene skal bidra til at produkter, omgivelser, programmer og tjenester kan benyttes av alle mennesker i en så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpasning og en spesiell utforming. Virksomheter som er rettet mot allmennheten har plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner.

Det er viktig å planlegge og bygge opp samfunnet slik at mennesker med nedsatt funksjonsevne blir integrert i samfunnet.

4 SAMMEN OM EN GOD OPPVEKST

En god oppvekst må være preget av trygghet og omsorg, lek, læring og utvikling. Barn og unge er avhengig av at flere sektorer samarbeider og tar felles ansvar for at de skal oppleve mestring, ha en stabil tilknytning til omsorgspersoner, gode voksenmodeller og en velfungerende barnehage, skole og nærmiljø.

Barnehage og skoler er organisert under Oppvekst som medfører en god mulighet til å ivareta helhetstenking.

Helsestasjon/skolehelsetilbud

Helsestasjonstjenesten skal fremme barns fysiske, psykiske og sosiale helse. Tjenesten omfatter helsefremmende og forebyggende oppgaver mot barn og unge 0-20 år. Fagpersonell tilknyttet helsestasjonen er helsesykepleier, sykepleier (pr.dd) fysioterapeut, kommunepsykolog, lege og jordmor. Tjenesten er et gratis lavterskeltilbud for barn og deres familier.

Hjemmebesøk til Nyfødte, barselgrupper(når og om vi får til det), helseopplysning med fysioterapeut, førstehjelpskurs(tilstreber årlig nå som vi er to) og helseopplysning med helsestasjonslege.

Regelmessige konsultasjoner etter Nasjonale anbefalinger, helsestasjonslege ved 6 uker, 6 mnd, 1 år og 2 år. Barnevaksinasjonsprogrammet på gitt aldre i sped- småbarnstiden, samt skolealder.

Tverrfaglig samarbeid rundt barn og familier, miljørettet helsevern/smittevern i samarbeid med kommune- reisevaksinerings, influensavaksinerings, (koronavaksinerings)

Helsestasjon for ungdom. Helsestasjonen, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom er et lavterskeltilbud.

Tjenesten bruker ulike kartlegginger, metoder og verktøy samhandling med brukerne om det er på helsestasjonen, skolehelsetjenesten eller helsestasjon for ungdom.

Skolehelsetjenesten i grunnskolen har fokus på helsefremmende og forebyggende arbeid.

Skolehelsetjenestens sitt formål:

- fremme psykisk og fysisk helse
- fremme gode og miljømessige forhold
- forebygge sykdommer og skade

Helsesykepleier samarbeider med hjem, skole og øvrige fagtjenester lokalt i kommunen, interkommunalt og spesialisthelsetjenesten.

Skolehelsetjenesten skal bidra for å løse helsemessige problemer som knytter seg til skolehverdagen til elevene.

Helsesykepleier er på skolene hver uke. Helsesykepleier har helseundersøkelser før og underveis i skoleløpet. Han/hun har noe undervisning og samtaler med grupper/enkeltelever.

Miljøterapeut

I oppvekst er det ansatt en miljøterapeut som jobber forebyggende med miljøarbeid opp mot enkeltelever og grupper.

- bidrar med oppfølging og veiledning av barn og unge, både sosialt og faglig.
- arbeider med livsmestring, ansvarliggjøring og motivasjon.
- observerer i barnegrupper/klasser.
- veileder ansatte i forhold til barnehagemiljø/klasse miljø.

Miljøterapeuten leder kommunens tverrfaglig samhandlingsteam (TST).

Psykiatritjenesten 0-18 år

Rendalen kommune, Helse og omsorg, har etablert en psykisk helsetjeneste for barn og unge, 0 – 18 år.

Psykisk helsetjeneste 0-18år jobber med forebygging, utredning, behandling og oppfølging. Målet er at våre barn/unge og deres familier får god effekt av tiltak som iverksettes for den enkelte.

Tjenesten jobber tverrfaglig innad i kommunen og i faglig samarbeid med andre kommuner i Nord-Østerdalen. Alle kommunene har en felles fag-koordinator på Tynset og tett kontakt med Barne- og ungdomspsykiatri (BUP).

Ungdommens hus (RAUS)

Ungdommens hus er underlagt kultur i Rendalen kommune, og samarbeider tett med både ungdomsskolen, kulturskolen og frivillige i kommunen. Ungdommens hus tilbyr i gjennomsnitt ca. 50 timer aktivitet for ungdom hver måned, og etterstreber allsidighet og variasjon i sitt tilbud.

Leder av Ungdommens hus planlegger å organisere alle aktiviteter. Leder har også ansvar for oppfølging av Ungdomsrådet i kommunen og er kommunekontakt/arrangøransvar for ungdommens kulturmønstring, UKM.

5 Innsatsområder

5.1 BARN OG UNGES STEMME

Alle barn og unge har rett til å bli hørt i alt som handler om dem. Det betyr at alle barn mellom 0 og 18 år har rett til å si hva de mener om alt som skjer, eller skal skje, med dem. Barn og unge skal oppleve at medvirkningen er relevant, og at de bidrar med utgangspunkt i sine erfaringer, kunnskap og alder. De har egne tanker og meninger, ressurser og handlekraft – de er aktører i sitt eget liv og skal være viktige bidragsyttere i det samfunnet de lever i.

For å ivareta involvering av barn og unge, må informasjonen gis tilpasset alder. God kommunikasjon med barn og unge gjør det mulig å få tilgang til deres meninger og unike kompetanse i saker som angår dem. Det gir voksne nye blikk og perspektiv, nye idéer, hjelp i prioriteringer, inspirasjon i arbeidet og ikke minst – det engasjerer barn og unge. De har førstehåndskunnskap om hvordan det er å være barn og ungdom i dagens samfunn.

Det må være etablert formelle arenaer for medvirkning og samskaping; Ungdomsrådet og Elevråd. Disse skal benyttes aktivt i utviklingsarbeid og andre områder som er relevante og viktig i barn og unges liv. Alle saker som gjelder barn og unge skal forelegges Ungdomsrådet. Rådet kan også ta opp saker på eget initiativ. Formålet med Ungdomsrådet er å sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning i saker som gjelder ungdom.

Ungdomsrådet skal ha sin egen side på kommunens hjemmeside. Denne skal være tilpasset alle barn og unge, og drives av Ungdomsrådet selv.

Elevenes stemme:

- Det er viktig at barn får si sin mening og at de blir lyttet til.
- Det er fint med klassens time, elevråd og elevsamtaler.
- Det er viktig med respekt i timer og i friminutt
- Det barna er med på skal de få medvirke i og i aktiviteter sammen med voksen
- Vi bestemmer mye selv i friminutt og frilek og noen ganger i timene

- Kortere skoledager et par dager i uka
- Ønsker et fungerende Ungdomsråd
- Bruke sosiale medier for å nå barn og unge
- Barn kan si sin mening til foresatte og på skolen
- Internett/ sosiale medier

Foresattes stemme:

- Barn har lov til å si sin mening, men ingen har rett til å få viljen sin
- Mye mer informasjon ut til barn og foreldre om nettvett. Foreldre må bry seg og sette grenser
- Aldersgrense for en grunn
- Felles enighet i foreldregruppa i forhold til å ta i bruk sosiale medier

Dette gjør vi

- MOT-skole
- Veileder barna i den sosiale utviklingen
- Lytter til barna og elevene, tolker kroppsspråk
- Jobbe for et aktivt elevråd og ungdomsråd
- Klassens time, gruppesamtaler, samtaler med enkeltbarnet/-eleven
- Brukerundersøkelser

Mål fremover

- Lære barna/elevene hvordan de skal ytre sine meninger uten å skade andre, tåle motstand og forskjellige meninger
- Møte barna/elevene på en god måte slik at de føler seg sett og hørt
- Anerkjenne meningene og følelsene til barnet/eleven, trene på samarbeid
- Trygghet og rom for å si i fra
- Viktig med gode rollemodeller
- Respekt for hverandre
- Nettvett og kildekritikk

5.2 LIVSMESTRING

Livsmestring dreier seg om å kunne forstå og å kunne påvirke faktorer som har betydning for mestring av eget liv. Alle trenger å oppleve trygghet, ha et sosialt liv og føle tilhørighet.

Det trengs forberedelse på livets opp- og nedturer og til å bli robuste nok til å tåle både motgang, medgang, personlige og praktiske utfordringer på en best mulig måte.

Psykiske lidelser er et økende helseproblem blant barn og unge. Til enhver tid regner vi med at 15-20 % av barn og unge mellom 13 og 18 år har nedsatt funksjon på grunn av psykiske plager som tristhet, engstelse og atferdsproblemer. For de fleste barn og unge er psykiske plager forbigående, men hos noen vedvarer plagene.

Småbarns psykiske helse utvikles i det daglige oppvekstmiljøet. Depresjoner, angst og søvnproblemer i oppveksten kommer sterkest til uttrykk i ungdomstida og tidlig voksenalder. Psykiske lidelser i barne- og ungdomsårene kan ha medvirkende årsak til og øker risikoen til frafall i skolen.

Oppvekstmiljøet skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. De skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Det er viktig at alle opplever betydningen av mening i livet, mellommenneskelige relasjoner, å kunne sette grenser og respektere andres, og å kunne håndtere tanker, følelser og relasjoner.

Alle som jobber med barn og unge har et ansvar for deres psykiske helse. Dette er noe vi må snakke åpent om.

Elevenes stemme

- Vi har politi, barnevern, helsevesen og voksne som kan hjelpe oss og passe på
- Det er trygt å kunne snakke med voksne på skolen, de ser og følger med
- (Voksne som har kunnskap og utdanning om psykisk helse.)
- Alle må respektere at vi er forskjellige
- Alle må få være med og ta hensyn til hverandre
- Vi synes det er viktig og fint med åpenhet og god informasjon
- Alle barn må lære seg å mestre livet sitt
- Ingen skal bruke vold
- I kommunen vår er det fysisk tilrettelagt for aktiviteter/folkehelse/funksjonshemmede
- Helsesykepleier har kontor på skolen
- Vi har gratis lege, tannlege og helsesykepleier har kontor på skolen

Foresattes stemme

- Barn og elever lærer om livsmestring i skole og barnehage
- Universell utforming er viktig
- Gjøre ungene trygge på å kunne snakke/fortelle om vanskelige ting og møte unger på deres følelser
- Være fysisk aktive – minimere skjermbruk
- Vi ønsker mer om psykisk helse i skolen
- Vi ønsker grønn omsorg/ inn på tunet
- Vi ønsker flere støttekontakter og flere beredskapshjem i regionen

Dette gjør vi

- Skaper gode relasjoner mellom barn/elever og mellom barn og voksen
- Tar ting på alvor/ våger å se, være årvåkne for å oppdage og handle deretter
- Bruker alternativ supplerende kommunikasjon
- Følger sosial handlingsplan og jobber aktivt med inkludering
- Samarbeider med ulike instanser (helsesykepleier, fysioterapeut, PPT, BUP, politi, barnevern, beredskapshjem og krisesenteret)
- Vi tilrettelegger for ungdomsklubb og gode fritidstilbud

Mål fremover

- Relasjonsbygging med barn/elever
- Tett foreldresamarbeid for å trygge voksne med barnets beste i fokus
- Tilrettelegging for den enkelte og for at alle skal føle seg inkludert
- Må tørre å tro på det vi ser og hører, og ta tak i de vanskelige sakene
- Se bort fra sosiale forskjeller og jobbe med holdninger til alle barn
- Kompetanseutvikling på alle områder
- Helhetlig samarbeid med relevante instanser og utvikle det tverrfaglige samarbeidet
- Større variasjon i fritidstilbudet

5.3 KOMPETANSE FOR FRAMTIDEN

Arbeidslivet og kompetansebehovet er i rask endring. Hvilken kompetanse fremtidens arbeidsliv vil kreve er vanskelig å forutsi.

Utdanning er avgjørende for å skape et godt liv for den enkelte og for å skape et godt samfunn for oss alle. For enkeltindividet er utdanning viktig for livskvaliteten, gjennom blant annet helse, inntektsevne og deltakelse i samfunns- og arbeidslivet. Utdanningssystemet er en hjørnestein i vårt demokratiske samfunn, og det er et mål at det skal bidra til å skape kunnskapsorienterte, åpne, selvstendig tenkende og bevisste samfunnsborgere som deltar aktivt i folkestyret. (Stortingsmelding 14 (2022-2023))

Utfordringer i samfunnet gjør at vi må forandre måten vi jobber på. Det vil kreve utvikling av ny kunnskap og arbeidsstyrke som har kompetanse til å ta den i bruk.

I vår kommune legger vi til rette for at ungdommer får mulighet til sommerjobb. Vi mener det er viktig at de unge lærer hvordan arbeidslivet fungerer. Denne kunnskapen får de best via praktisk erfaring.

Kommunens satsing på tilbud om sommerjobb er derfor tosidig:

- kommunen får hjelp til utføring av nødvendige arbeidsoppgaver
- de unge får et tidlig og trygt møte med arbeidslivet

Elevenes stemme

- Det er god kvalitet på skoler og barnehager
- Alle voksne må handle likt i forhold til mobbing, vold og utfrysing
- Alle må følge med og lære nye ting
- Lære seg å få venner og ta med alle i leken
- Lære å si ifra hvis noe ikke er greit
- Ønsker mindre lekser
- Har ett godt skoletilbud
- Viktig med gratis buss/transport og gratis skolemat

Foresattes stemme

- Viktig å fortsette med full barnehagedekning
- Se at ungene sine også kan gjøre gale ting/feil og ta tak i det
- Flere ansatte med rett kompetanse og høyere bemanningstetthet
- Foreldremedvirkning vedrørende vold, mobbing og utfrysing
- Større fokus på samarbeid skole-barnehage-hjem
- Ønsker gratis SFO
- Respekt for læring (egen og andres) og stille krav til oppvekstsektoren

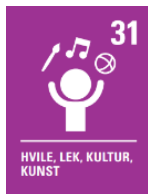
Dette gjør vi

- Bruker sosial handlingsplan i skole og barnehage
- Er tett på barnegruppa, observerer, er til stede og er synlige
- Hever ansattes kompetanse på område psykisk helse og livsmestring
- Allsidige læringsaktiviteter
- Godt kulturskoletilbud
- Jobber med inkludering og med nulltoleranse for mobbing
- Øver på sosiale ferdigheter
- Å trygge barn i utvikling av identitet

Mål fremover

- Barn/elever og ansatte skal føle seg trygge i barnehage og skole
- Relasjonsbygging på alle nivåer
- Tilpasse undervisninga og variasjon i læringsmetoder
- Å bruke nærmiljøet i praktisk læring
- (Mangfoldig kompetanse i barnehage og skole)
- Ruste barn og unge til å se løsninger
- Øke grunnbemanningen i barnehagen
- Økt foreldreengasjement
- Barn må få utfolde seg i forhold til egen identitet

5.4 MANGFOLDIG FRITIDSTILBUD

Kommunen kan bidra til at flest mulig barn og unge opplever trivsel og tilhørighet, ved å styrke nærmiljøet, støtte frivillige organisasjoner, bidra til rimelig fritidstilbud, skape møteplasser, både for barn og unge og på tvers av generasjoner.

Tilrettelegging av organiserte fritidsaktiviteter som er tilgjengelig for alle, uavhengig av barnas ferdigheter og foreldrenes mulighet for å bidra økonomisk og egentid, kan bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Fritidstilbudet må være så mangfoldig som mulig, slik at de med funksjonsnedsettelse også kan delta.

Mange ungdommer er ikke interessert i prestasjonsorienterte fritidsaktiviteter. Det er derfor viktig at kommunen legger til rette for fritidsklubber og egenorganiserte aktiviteter.

Vi får mer og mer kunnskap om hvor viktig fysisk aktivitet er for læring, helse og velvære. En aktiv livsstil er viktig for helsa og kan hjelpe deg å mestre flere forskjellige sider av livet. Fysisk aktivitet har mange positive effekter, det kan gi deg bedre hukommelse, økt oppmerksomhet, bedre humør og mer energi. Å delta i fritidsaktiviteter er viktig for fellesskap, identitet og mestring.

Barn og unge møter viktige og omsorgsfulle voksne gjennom fritidsaktiviteter. Voksne som ser dem, som heier og som kan fange opp hvis alt ikke er som det burde. Nettverket rundt barnet blir større og sjansen for at noen er der når barnet trenger det øker.

Rendalen kommune ønsker at alle barn og unge skal ha muligheten til en aktiv fritid. Aktivitetskortet (A-kortet) er en støtteordning som sikrer at barn fra familier med lav inntekt kan delta i regelmessige og organiserte fritidsaktiviteter. Aktivitetskortet kan dekke kostnader knyttet til fritidsaktiviteter, medlemskap, deltakeravgifter og andre relaterte utgifter.

Elevenes stemme

- Vi har mange fritidsaktiviteter og ønsker oss et mer variert tilbud
- Ønsker at alle får delta på fritidstilbud
- Viktig å ha det gøy på de ulike fritidsaktivitetene
- Ungdomsklubben er viktig
- Vi har en variert kulturskole
- Vi ønsker møteplass for barn og unge i flere grender

Foresattes stemme

- I kommunen vår er det mange ulike tilbud, men all aktivitet trenger ikke være organisert.
- Vi burde bruke naturen mye mer i skole og barnehage
- Man må ikke være med på aktiviteter hver dag i uka
- Det må være like muligheter for alle
- Vi ønsker et bedre koordinert transporttilbud
- Vi ønsker felles møteplass utenom skole og barnehage

Dette gjør vi

- Organiserte fritidstilbud etter skoletid
- Aktivitetskort
- BUA
- Ungdomsklubb og juniorklubb på Ungdommens hus
- Lek og kreative aktiviteter i forskjellige omgivelser ute/inne/skogen
- Bibliotek- og teaterbesøk

- Benytte lokale kulturtilbud

Mål fremover

- Jobbe kontinuerlig for god inkludering
- Aktiv bruk av natur og nærområder
- Alle barn skal få mulighet til å oppleve kulturelle og kreative aktiviteter i skole- og barnehagehverdagen
- God tilrettelegging av skyss og finansiering av aktiviteter
- Inkluderende foreldresamarbeid rundt fritidsaktiviteter
- Videreutvikle BUA-tilbudet
- Barna skal ha mulighet til kunne uttrykke seg kreativt på forskjellige måter
- At alle har ett fritidstilbud, også de minste

5.5 TRYGGE HJEMMEFORHOLD

Foreldre/foresatte er de viktigste i barn og unges liv, og sentrale i deres oppvekst. Godt foreldreskap er en avgjørende faktor for å skape et godt oppvekstmiljø for barn og unge, og familiens ressurser er i stor grad avgjørende for hvordan familien mestrer oppgaven.

Alle tjenester som har ansvar for barn, unge og deres familier skal møte deres behov på en kunnskapsbasert og god måte. Det er naturlig å ha behov for råd og veiledning i utøvelse av foreldrerollen, og tjenestene skal gi kvalitetssikret informasjon og støtte til foreldre/foresatte.

Kommunen tilbyr jevnlig foreldrekurs COS-P. Dette er et foreldreveiledningsprogram med mål om å fremme trygg tilknytning mellom barn og forelder eller andre omsorgspersoner. Dette kurset gir foreldre en felles forståelse av hvordan de kan møte barnet sitt på en effektiv og god måte. Kurset passer til alle foreldre som har barn mellom 0-12 år.

Elevers stemme

- Alle skal respekteres for den de er.
- Det er fint at det finnes voksne som kan ta vare på de som ikke har det trygt og godt hjemme.
- Det er viktig at foreldrene som har dårlig råd får hjelp slik at de kan gjøre en god jobb.
- Det er viktig at alle har et trygt sted å bo og ikke gruer seg til å komme hjem fra skolen
- Foreldre som spør hvordan dagen har vært, som ordner mat og det vi skal ha med eller trenger
- Vi har det trygt i Norge – ingen krig og det skal vi være glade for
- Vi vet at vi kan ta kontakt med andre familiemedlemmer, skolen, barnevernet, politiet og barnas nødtelefon dersom noen ikke er bra hjemme
- Vi synes det kan være bra med skolemat

Foresattes stemme

- Viktig at tverrfaglig samhandlingsteam (TST) blir brukt
- Viktig med tilbud om foreldreveiledning - COS-P
- Vi må tørre å varsle om bekymringer
- Ressurser brukt i oppvekst må hele tiden vurderes etter behov, f.eks. gratis skolemat

- Introdusere barna for ulike typer aktiviteter
- Ønsker bedre helsetilbud til ungdommene
- Videreutvikle BUA

Dette gjør vi

- Legger til rette for foreldresamarbeid/ samtaler/foreldreveiledning
- Vi bruker tid på å bli kjent med barna, bryr oss og viser omsorg
- Redusert foreldrebetaling gjennom støtteordninger
- Vi ivaretar meldeplikten og følger opp der man er bekymret
- Vi har et allsidig tilbud om skolemat
- Samarbeider med andre sektorer
- Tilrettelegger så alle får være med
- Vi er MOT-skoler
- Vi har egen politikontakt
- Vi har helsesykepleier i skoletiden

Mål fremover

- Respekt og forståelse for ulike kulturer
- Vi legger til rette for et trygt og godt foreldresamarbeid med tydelige forventninger
- Viktig å observere barna i lek og samspill
- Legge til rette for at barna blir hørt og får reell medvirkning
- *Ufarliggjøre barnevern og andre hjelpeinstanser*
- Tilgjengelig helsesykepleier, miljøarbeider/ miljøterapeut for de som trenger det
- Tilby en arena der foreldre kan bli kjent med hverandre

6 HANDLINGSPLAN

En handlingsplan er et skriftlig dokument der man setter opp en plan for å gjennomføre et eller flere mål.

6.1 BARN OG UNGES STEMME

Delmål	Tiltak	Ansvar	Tid
Elevmedvirkning	Elevråd Klassens time Elevsamtaler Elevundersøkelse	Skoleledelse	Pågår
Ungt entreprenørskap	Videreutvikle bruk av elevbedrift	Skoleledelse	Pågår
Digital forståelse	Nettvett og kildekritikk	Oppvekst	Pågår
Ungdomsmedvirkning	Ungdomsråd	Ungdommens hus	Pågår

6.2 LIVSMESTRING

Delmål	Tiltak	Ansvar	Tid
Nulltoleranse for mobbing	Sosial handlingsplan i skolene Handlingsplan for forebygging av mobbing i barnehagen "Det er mitt valg" MOT	Oppvekst	Pågår
Skolehelsetjenesten	Helsesykepleier er synlig og tilgjengelig i skole	Skolehelsetjenesten	Pågår
Helsestasjon	Synlig i barnehagen	Helsestasjon	Oppstart 2025
Øke ansattes kompetanse	Kompetansepakker Kursing Utdanning Interkommunalt nettverk	Oppvekst	Pågår
Tidlig inn	Tverrfaglig samhandlingsteam Utvikle digital handlingsveileder for "Bedre tverrfaglig innsats", BTI	Oppvekst	Pågår Oppstart 2025
Utvikle robusthet, livsmestring og mot hos ungdom	MOT-kommune	Lokal MOT-ledelse	Pågår

6.3 KOMPETANSE FOR FRAMTIDEN

Delmål	Tiltak	Ansvar	Tid
God kvalitet på skole og barnehage	Systematisk kompetanseheving Allsidige læringsaktiviteter Tilpasse undervisningen/ opplæringen Ulik kompetanse inn i skole og barnehage Praktisk læring og variasjon i hverdagen Benytte nærmiljøet	Oppvekst	Pågår
Grunnskolen skal ha fokus på gode resultater	Kvalifiserte lærere Videreutdanning Sterkt faglig fokus God vurderingspraksis Målstyring	Skoleledelsen	Pågår

Delmål	Tiltak	Ansvar	Tid
Gode overganger	Plan for overgang barnehage, barneskole, ungdomskole og videregående skole	Oppvekst	Pågår
Aktiv foreldregruppe	FAU i skolene FU i barnehagen Involvering i barnas hverdag Deltakende på utviklings- og foreldresamtaler Foreldremøter	Foresatte	Pågår

6.4 MANGFOLDIG FRITIDSTILBUD

Delmål	Tiltak	Ansvar	Tid
Aktiv og attraktiv Ungdomsklubb	Kvalifiserte ansatte Variert tilbud Tilpassede åpningstider	Kultur	Pågår
Godt og variert kulturskoletilbud	Egnede lokaler og utstyr Ansatte med variert kompetanse	Oppvekst	Pågår
Utstyr til en aktiv fritid	Utvikle og opprettholde BUA Økt tilgjengelighet	Kultur	Pågår
Fritidstilbud til alle	Ferieklubb Idrett, kultur og foreninger	Oppvekst/Lag og foreninger	Pågår

6.5 TRYGGE HJEMMEFORHOLD

Delmål	Tiltak	Ansvar	Tid
Styrke foreldrerollen	Tilby foreldreveiledningskurs - COS-P	Oppvekst	Årlig
Tverrfaglig samhandlingsteam	Tverrsektoriell samarbeid Hjelpe til med å søke på ulike tilbud	Oppvekst	Pågår
Barn og unge kjenner til hjelpeapparat og vet hvem/hvordan de kan ta kontakt	Informere elevene i skolene Informasjon på kommunens nettside/BTI-modellen	Oppvekst	Pågår 2025/2026
Godt helsetilbud for barn/unge og familier	Helsesykepleier	Helse og omsorg	Pågår

Delmål	Tiltak	Ansvar	Tid
Trygge hjemmeforhold	Rutiner for god kontakt med interkommunal barnevernstjeneste	Oppvekst	Pågår

KILDER

[FNs bærekraftsmål](#)

[Barnekonvensjonen](#)

[Meld. St. 6 \(2019–2020\) - regjeringen.no](#)

[Meld. St. 19 \(2018–2019\) - regjeringen.no](#)

Strategisk plan: Tverrfaglig samarbeid og forebyggende innsats for barn, unge og familier i Rendalen/Folldal/Tynset/Alvdal/Tynset kommune

[Folkehelseprofil - FHI](#)

[Oppvekstprofiler for kommuner og bydeler - FHI](#)

<https://www.uutilsynet.no/veiledning/kvifor-universell-utforming-av-ikt/240>

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-i-universell-utforming/id2850026/?ch=3>

[\(Kompetanse for fremtiden – et samarbeid med næringslivet - Universitetet i Agder \(uia.no\)](#)

[Statistisk sentralbyrå \(ssb.no\)](#)

Tall fra telemarksforskning

[Analysebrettet - Analysebrett for statistikk \(udir.no\)](#)